

TMMOB 12. Enerji Sempozyumu Sonuç Bildirgesi Yayınlandı... "ENERJİ, EKOLOJİ VE TOPLUMSAL BARIŞ"

TMMOB adına Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından "Enerji, Ekoloji ve Toplumsal Barış" adı altında Diyarbakır'da 5-6-7 Aralık 2019 tarihlerinde gerçekleştiren TMMOB 12. Enerji Sempozyumu'nun Sonuç Bildirgesi yayımlandı. Enerjiye erişimin temel bir insan hakkı olduğu ifade edilen bildirmede, kamusal hizmet vurgusu yapıldı.

Üç gün süren Sempozyum programımızda; Dünyada ve Türkiye'de Enerji Görünümü, Enerji Politikaları, Enerjide Dönüşüm, Enerjinin Toplumsal Maliyeti, Enerjide Demokratik Yönetim, Enerji ve Ekoloji, Doğanın Metalaşması ve Mücadele Örnekleri ve Enerji Savaşları başlıkları altında sunumlar gerçekleştirilmiştir. Tüm panel ve oturumların sonunda yer alan soru cevap bölümüyle Sempozyum izleyicilerinin de görüş ve önerilerini dile getirebilmesi sağlanmıştır. Türkiye'de görünen odur ki enerji yatırımlarında gereksinimlere değil, altyapı işlemlerinden kısa sürede elde edilebilir sermaye getirisine göre karar verilmektedir. Ülkenin geleceğini rehin alan fahiş alım garantileri vererek ülkenin ihtiyacı olmayan, katma değeri düşük, riskli, doğayı tahrip eden enerji yatırımlarını teşvik etmektedir.

Enerji artık bir insan hakkıdır, bu sebeple enerjinin temini, tüm aşamalarıyla kamusal hizmet niteliğinde olmalıdır.

Elektrik enerjisinin üretim, iletim, dağıtım ve tüketim dâhil olmak üzere, kamu yararını başat olarak gözeten, demokratik katılımcı ve denetlenebilir bir işleyiş şeması oluşturulmalıdır.

Türkiye'de 80'li yıllarda ilk adımları atılan neoliberal dönüşümün

enerji alanındaki izdüşümü, özellikle 2000'lerden sonra üretimden dağıtım kadar enerjinin tüm alanlarının, özelleştirme ve serbestleştirme uygulamalarıyla biçimlendirilmesi olmuştur. Enerji bu dönemden sonra kamu hizmeti niteliğini yitirmiş ve ticari bir metaya dönüştürülmüştür. Uygulanan politikalar sonucunda dışa bağımlılık artmış, kamusal denetim kaybolmuş, parçalı yapı sebebiyle ortaya çıkan plansızlık kaynak israfına sebep olmuştur.

Toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ve kadınlar üzerindeki tahakküm ile doğa üzerindeki tahakküm arasında düzenli bir bağ vardır. Son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'nin de dört bir yanında, doğanın, tarım, kültür ve yaşam alanlarının enerji yatırımlarına feda edilmesine karşı yükselen ekolojik mücadelelerde kadınların ön planda olmasının sebebi de budur. Fosil kaynak kullanımının toplumsal maliyeti çok yüksektir: İnsanların yaşam süresinin kısalmasına, yaşam kalitesinin bozulmasına, beden ve ruh sağlığının olumsuz etkilenmesine, denizlerin ısınmasına, sel, fırtına, yağış düzensizlikleri ve iklim değişikliklerine, kuraklığa, eşitsizliklerde artışa, enerji yoksulluğu ve yoksunluğuna yol açmaktadır. Bu yüzden tükenmelerini beklemeden, kesin bir şekilde fosil ya-

kıtlardan vazgeçilmesi gerekmektedir. Kömür santrallerine alım garantileri verilmemeli, düşük karbon emisyonlu yatırımlar dışındakilere verilen teşvikler durdurulmalıdır. İşletmede olan fosil yakıtlı enerji santrallerinin bir plan çerçevesinde tasfiye edilmesi sağlanmalıdır.

Enerjinin geleceği otonom, mikro ya da akıllı şebekeler ile düşük karbon emisyonlu enerji kaynaklarıdır. Enerjinin etkin ve verimli kullanımı sağlanmalı, enerji depolama teknolojilerindeki AR-GE çalışmaları desteklenmeli, yenilenebilir enerjiye yönelik akademik çalışmalar geliştirilmelidir.

Çıkış amacı dışa bağımlılığı azaltma ve yenilenebilir kaynakları artırma olarak ifade edilen mekanizmalarla bugün, küresel finansa bağlı olan döviz kurları ile alım garantileri verilmektedir. Küresel para piyasalarının eline bırakılan sistem neredeyse bir çeşit "enerji borsası" gibi çalışır hale gelmiştir.

Türkiye'deki nükleer santral projelerinin anlaşmaları incelendiğinde, pahalı ve uzun süreli alım garantileriyle elektrik fiyatlarında yükselmeye yol açacakları ve iddia edilen aksine dışa bağımlılığı artıran nitelikte oldukları görülmektedir. Kurulması planlanan hiçbir yerde çevre halkının onayı bulunmamaktadır. Ayrıca

nükleer santralleri denetleyecek ve güvenliği sağlayacak mekanizmalara ilişkin geliştirilmiş bir politika da görülmemektedir. Nükleer santraller bir kaza halinde, yüksek oranda ölümcül sonuçlara, yüz yıllarca süren çevre felaketine ve küresel düzeyde yıkıma yol açmaktadırlar. Nükleer enerji santrallerinin atık depolaması ya da bertaraf edilmesine ilişkin sorunlar da ortada durmaktadır.

Türkiye bir an önce bütün nükleer santral projelerini durdurmalı ve nükleer enerji politikalarına son vermelidir.

Enerji yatırımları planlanırken doğanın, tarihin ve sosyal yapının tahrip edilmemesi, kültürel varlıkların korunması ve yerel halkın kabul etmediği projelerin hayata geçirilmemesi gerekmektedir.

TMMOB 12. Enerji Sempozyu-

mu'nun "Enerji, Ekoloji ve Toplumsal Barış" başlığında Diyarbakır'da gerçekleştirilmesindeki bir amaç da, "enerji savaşları" kavramı yerine enerjiyi, ekoloji ve barış kavramlarıyla ele alacak bir tartışma ortamı yaratabilmektir.

Sonuç bildirgesi linki:

http://www.emo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=131959